

رام - دوم بهمن

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

دوم بهمن

سران
جمهوری
مهاباد

روز دوم بهمن سال ۸۹۶ هجری خورشیدی سلطان سلیم اول عثمانی در نبرد ریدانیه بر مملوک‌های مصر چیره شد و قلمرو مصر را فتح کرد. در این نبرد هریک از دو طرف بیست هزار سرباز وارد میدان کردند و تلفاتشان به ترتیب شش و هفت هزار نفر بود. در همین روز به سال ۱۲۲۸ حاکم مولتان که رهبر سیک‌های پنجاب بود پس از نه ماه محاصره تسلیم قوای انگلیسی شد.

در سال ۱۳۰۷ نظامنامه لباس متحدالشکل شهروندان به تصویب هیئت وزیران رسید، و در همین روز امیر امان‌الله خان پادشاه افغانستان استعفای خود از سلطنت را پس گرفت. سه سال بعد در همین روز به سال ۱۳۱۰ محمدعلی فروغی عهدنامه‌ی مرزی ایران و ترکیه را تنظیم کرد، و درست ده سال بعد در ۱۳۲۰ به دنبال حمله‌ی متفقین به ایران هم او قرارداد روسیه و انگلیس را وا داشت تا قراردادی سه جانبه را به رسمیت بشمرند و به این شکل ایران را در مقام کشوری مستقل که به جبهه‌ی متفقین پیوسته به رسمیت بشناسند و

او را در پیروزی سهم بداند. با این همه روسیه شوروی که سپاهیان در شمال ایران حضور داشتند برای تجزیه ایران نقشه می کشید و زمانی که جنگ پایان یافت و نوبت خروج این قوا شد، دسیسه ای را پشتیبانی کرد. به شکلی که در همین روز به سال ۱۳۲۵ قاضی محمد و حزب دموکرات کردستان که دست نشاندهان نیروهای اشغالگر شوروی بودند، در خیابان چهارچراغ مهاباد تاسیس جمهوری آزاد مهاباد را اعلام کردند و این بخشی از نقشه روسیه شوروی برای تجزیه آذربایجان و کردستان ایران پس از جنگ جهانی دوم بود. یازده سال بعد در همین روز به سال ۱۳۳۶ اسرائیل از صحرای سینا عقب نشینی کرد و در ۱۳۸۶ هم در انفجار دو خودروی بمب گذاری شده در باب شرقی بغداد دست کم ۸۸ تن کشته شدند (تصویر زیر).

در دوم بهمن سال ۸۸۵ هجری خورشیدی اولین دسته ی نگهبانان سوئسی و اتیکان که ۱۵۰ نفر بودند به قلمرو پاپ وارد شدند، در ۱۱۸۷ خاندان سلطنتی پرتغال که دو ماه پیش به خاطر حمله ی انقلابیون فرانسوی به پرتغال از این کشور گریخته بود، دربار خود را در برزیل برپا کرد. این روز با چندین جنبش آزادی طلبانه هم پیوند داشته است، چون در ۱۲۰۳ بومیان آشناتی مهاجمان استعمارگر انگلیسی را در ساحل زرین (غنا) آفریقا شکست دادند و در ۱۲۴۲ شورش مردم لیتوانی و بلاروس و لهستان برای بیرون راندن اشغالگران روس به شکست انجامید. در ۱۲۵۸ هم زولوها در نبرد ایساندلوانا بر استعمارگران انگلیسی پیروز شدند، همزمان انگلیسی ها در منطقه ی رورکی در هفتاد کیلومتری میدان جنگ بر زولوها پیروزی کوچکی به دست آوردند.

جنگ گجرات

ورود خاندان سلطنتی پرتغال به برزیل

در سال ۱۱۸۰ ادوارد هفتم پس از مرگ مادرش ملکه ویکتوریا به پادشاهی انگلستان رسید، در ۱۲۸۴ معترضانی که برای جلب توجه تزار در سن پترزبورگ به راهپیمایی آشتی جویانه‌ای پرداخته بودند به دست سربازان دولتی کشتار شدند، این روز یکشنبه‌ی سیاه نام گرفت و آغازگاه انقلاب ۱۹۰۵ م. روسیه شد، و در ۱۳۴۲ قرارداد الیزه برای همکاری اقتصادی فرانسه و آلمان به امضای شارل دو گل و کنراد آدنائر رسید. در ۱۳۶۶ قوای امنیتی فیلیپین بر تظاهرات ده-پانزده هزار نفره در مانیل آتش گشودند و سیزده تن را به قتل رساندند و در ۱۳۸۵ ایوو مورالس نخستین رئیس جمهور بولیوی شد که از بومیان سرخپوست این کشور بود.

جنگ ایساندلوانا

کشتار معترضان روس در یکشنبه‌ی سیاه

نگهبانان سوئسی پاپ

شرکت کلمبیا

ادوارد هفتم

مورالس

از میان رخدادهای پراکنده‌ی دوم بهمن می‌توان به این موارد اشاره کرد: در سال ۱۲۶۸ شرکت فونوگراف کلمبیا در واشینگتن به ثبت رسید، در ۱۲۷۹ اتحادیه‌ی معدنکاران آمریکا در اوهایو تاسیس شد، و در ۱۳۰۶ تدی ویکلم اولین گزارش رادیویی فوتبال تاریخ را در جریان بازی آرسنال و شفیلد ارائه کرد. در ۱۳۳۶ هم جرج متسکی در نیویورک به جرم سی فقره بمب‌گذاری دستگیر شد و به خاطر دیوانگی مجازات نشد! به سال ۱۳۴۹ بوئینگ ۷۴۷ که اولین جمبوجت تجاری بود به شبکه‌ی خدمات هوایی پیوست و در ۱۳۵۲ دادگاه دیوانعالی آمریکا سقط جنین را در ایالت‌های آمریکا مجاز شمرد.

ایوان سوم

اردوی روسها هنگام سرکوب شورش بالتیک و لهستان

آناستاسیوس پارسی

شاه جهان گورکانی

همایون بهزادی

در میان اهالی ایران زمین ابن تیمیه بنیانگذار تفکر سلفی و بنیادگرایی اسلامی در دوم بهمن سال ۶۴۱ در حران زاده شد، لو لاندائو فیزیکدان آرنی هم در همین روز به سال ۱۲۸۷ در باکو به دنیا آمد و در ۱۳۲۳ هم خسرو گلبرخی متولد گشت. مجموعه‌ای از افراد متفاوت هم در این روز در گذشته‌اند. در سال هفتم هجری خورشیدی آناستاسیوس پارسی راهب مسیحی که در ابتدای کار سرداری زرتشتی در ارتش ساسانی بود، فوت کرد. در ۸۹۶ خدام سنان پاشا صدراعظم عثمانی، در ۱۰۴۵ شاه جهان گورکانی فرمانروای هند، در ۱۳۶۰ اشتیاق حسین قریشی مورخ پاکستانی و در ۱۳۹۵ همایون بهزادی فوتبالیست درگذشتند.

آنتونیو گرامشی

لرد بایرون

گوتهولد لسینگ

جان دان

در میان ایرانیان (گذشته از دو نام آغازین فهرست‌مان) شمار زیادی از اهل فرهنگ در این روز زاده شده‌اند که عبارتند از: ایوان سوم تزار روس (۸۱۹)، والتر رالی جهانگرد و ماجراجوی انگلیسی (۹۳۱)، فرانسیس بیکن فیلسوف انگلیسی (۹۴۰)، جان دان شاعر انگلیسی (۹۵۲)، گوتهولد افرایم لسینگ فیلسوف آلمانی (۱۱۰۸)، لرد بایرون شاعر نامدار رماتیک (۱۱۶۷)، آنتونیو گرامشی (۱۲۷۰) و سرگئی آیزنشتاین کارگردان روس (۱۲۷۷). لیندون جانسون رئیس جمهور آمریکا هم به سال ۱۳۵۲ در این روز در گذشته است.

جمبوجت

کودکی لاندائو

آیزنشتاین

بیکن